Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Nadejda Mazur)
Dosarul nr. 2a-213/25
(2-22065081-02-2a-20012025)

D E C I Z I E

18 iunie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin
Grefier Alina Dubenco

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Leonid Popov, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 18 octombrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Popov împotriva Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, intervenient accesoriu Sergiu Valah privind anularea ordinului de sancționare,

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului:

1. La 10 mai 2022, avocatul Eugeniu Musteață în interesele lui Leonid Popov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prin care solicită anularea ordinului de sancționare.
2. În motivarea acțiunii reclamantul L.Popov indică că, prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare MAIA) nr.89p din data de 08.02.2022 a fost sancționat disciplinar cu mustrare, cu care nu este de acord din următoarele considerente.
3. Indică că, prin ordinul nr. 224p din 28.02.2020 a fost numit în funcția de director al Institutului de Pegologie, Agrochimie și Protecția Solului „Nicolae Dimo” din data d e 03.03.2020 pînă la 03.03.2024. Contractul d e angajare nr.2 a fost semnat între fondator și IPSPS ”N.Dimo” la data de 03.03.2020.
4. În temeiul Contractului nr.2 din 03.03.2020 pct.3.2. litera m) și litera s) „Directorul are atribuția să asigure prezentarea în mod stabilit, a rapoartelor financiare, a dărilor de seamă fiscale, statistice și a altor rapoarte organelor de stat si să execute ordinele, sarcinile si indicațiile scrise ale Fondatorului si alte

atribuții care țin de organizarea și asigurarea activității IP, prevăzute de legislație”.

5. Avînd in vedere ca din contract nu rezulta în mod expres perioada în care umează a fi prezentate aceste rapoarte, prin scrisoarea Ministerului Finanțelor din 30.09 2021 s-a solicitat de la autoritățile instituției bugetare, implicarea în procesul de reorganizare, prezentate prin modulul CNFD și pe suport de hârtie cîte două rapoarte financiare pe 9 luni pentru anul 2021, fara a fi indicat termenul limită de prezentare a informației.
6. Prin scrisoarea din 21 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice a parvenit scrisoarea de la consultantul principal secția financiar-administrativă a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, dna Maria Grigorieva a fost adus la cunoștință termenul de prezentare a rapoartelor financiare din 30.09.2021 pe 2ORG-uri vechi si nou.
7. În vederea realizării sarcinii primite, reclamantul Popov Leonid, la data de 22.10.2021, a emis Nota Informativă nr.01/2-180 din 22.10.2021, prin care a fost adus la cunoștință șefului serviciu finanțe și planificare dlui Valah Sergiu că, conform solicitării parvenite la data de 21 octombrie 2021, din numele dnei Grigorieva Marina, Consultant principal Secția financiar-administrativa a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, termenul de prezentare a rapoartelor financiare la situația din 30.09.2021 pe ORG-uri vechi și nou este de 01 noiembrie 2021. Adică, prin Nota informativa nr.01/2-180 din 22.10.2021, directorul IP APS N. Dimo, Popov Leonid a întreprins măsuri întru asigurarea indicațiilor primite.
8. Ca urmare a sarcinii trasate, la data de 01 noiembrie 2021 reclamantul Popov Leonid, a constatat că rapoartele financiare nu au fost prezentate MAIA, din ce considerent a emis dispoziția nr.D -29 din aceiași dată, prin care a dispus prezentarea explicației de către dl Valah Sergiu, care a fost împuternicit de executarea indicației.
9. Prin explicațiile din 05.11.2021 parvenite de la șeful servicii finanțe și planificare, dl. Valah Sergiu a fost adus la cunoștință că drept urmare a reorganizării Ministerului Agriculturi, Dezvoltării Regionale și Mediului, greșelilor de divizare a bugetului în cadrul ministerelor reorganizate, incorectitudinea de solduri și a volumului majorat de lucru este în imposibilitate de a fi prezentat la timp raportul financiar.
10. La data de 23 noiembrie 2021, prin scrisoarea nr. 12-07/3825 a parvenit în mod repetat solicitatrea MAIA, privind prezentarea a bilanțului contabil, cu anexele respective, pentru trimestrul III a anului 2021.
11. Prin Dispoziția D-33 din 24 noiembrie 2021, reclamantul Popov Leonid, a dispus prezentarea de către dl. Valah Sergiu a explicației cu privire la motivul neprezentării pînă la moment a rapoartelor financiare solicitate.

12. Prin încheierea din 24 noiembrie 2021, în temeiul explicației depuse și a circumstanțelor precum lipsa personalului, s-a decis de atenționat pe Dl Valah Sergiu despre necesitatea executării sarcinilor trasate în termenii stabiliți iar pentru neexecutare în viitor, va fi sancționat disciplinar.
13. Fiind solicitat de a se prezenta la Ministrul Gherciul Viorel, reclamantul a explicat motivele și circumstanțele care au dus la neprezentarea informației în termenul solcitat și din ce considerente nu a aplicat sancțiuni disciplinare persoanei responsabile de executarea sarcinii.
14. La data de 12.01.2022 pe emailul ipaps dimo@mtc.md a parvenit o solicitare de la adresa de email sve11 ana.tudos@maia.gov.nid prin care s-a solicitat sa fie prezentat în termen de 5 zile explicații scrise pe marginea neprezentării în termenul stabilit a Bilanțului contabil cu anexele respective pentru trimestrul III a anului 2021.
15. În acest sens, la data de 13.01.2022, prin dispoziția nr. D-03 cu privire la prezentarea explicațiilor pe marginea scrisorii nr.13-07/71 din 12.01.2022, s-a dispus dl. Valah Sergiu , șef al secției financiare administrative, să prezinte explicații scrise pe marginea Notei de serviciu privind neprezentarea bilanțului contabil cu anexele respective pentru trimestru III al anului 2021. Termen de prezentare fiind 17 ianuarie 2022. Neîndeplinirea dispoziției date, urmează sa se sancționeze conform legislației în vigoare.
16. La data de 17.01.2022 prin Nota Informativă nr.01/5-05 s-au oferit explicații Dlui Gherciu Sergiu, Secretar de Stat al MAIA al RM cu privire la neprezentarea bilanțului contabil cu anexele respective pentru trimestrul III a anului 2021. Întârzierea prezentării în termenii stipulați în scrisoarea Ministerului Finanțelor nr. 12/4-4-70 din 30.09.2021 a fost cauzată din motivul lipsei de personal și volumul mare de documente primare în a doua jumătate a anului 2021. Conform statelor de personal în secția serviciu Finanțe și planificare al IP APS ”N. Dimo” sunt prevăzute patru posturi care prevăd a face față volumului de lucru, prezentarea dărilor de semăna etc. Respectiv până la data de 01.07.2021 în secție au lucrat doua persoane, ulterior o persoana s-a eliberat din funcție și până la 01.12.2021 a activat doar o singura persoana, care a îndeplinit atribuțiile de serviciu privind evidența contabila, planificare și modificare a bugetului, precum și prezentarea dărilor de seamă și informațiilor solicitate. Ca urmare a reorganizării Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, greșelilor de divizare în cadrul ministerelor reorganizare, incorectitudinea soldurilor, toate în cumul au dus la prelungirea termenului precum și majorarea volumului de lucru. La Nota explicativă oferită au fost anexate lucrările efectuate de către dl Valah Sergiu, șef al secției financiare administrative.
17. În consecință, MAIA fără a tine cont de circumstanțele relatate în Nota

Informativă din. 17 ianuarie 2022, a aplicat reclamantului sancțiune disciplinară- mustrare. Consideră ca la aplicarea sancțiunii disciplinare nu s-a ținut cont de activitatea desfășurată anterior de către reclamant, de împrejurările în care a fost săvârșită abaterea disciplinară de cauze, gravitatea și consecințele acesteia, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise.

18. Menționează că pînă la admiterea ordinului 89p MAIA din 08.02.2022, reclamantul Popov Leonid, nu a fost sancționat disciplinar și nici nu a avut careva încălcări de disciplină. Reclamantul nu a avut în sarcină prezentarea nemijlocită a informației solicitate, iar MAIA nu a ținut cont de faptul că reclamantul a întreprins toate acțiunile necesare în vederea realizării sarcinii revenite.Prin urmare, nu este clar pentru ce anume a fost sancționat acesta, ori au fost întreprinse toate măsurile în vederea prezentării informației solicitate.
19. Prin ordinul din 08.02.2022, MAIA nu a negat sau nu a combătut argumentul precum că IP APS ”N. Dimo” se afla în lipsă de cadre, dar a ajuns la concluzia că angajarea personalului era în responsabilitatea acestuia. Astfel, MAIA nu a ținut cont de faptul că perioada respectivă și anume din data de 22.12.2020 a fost instituit moratoriul cu privire la angajări.
20. Prin urmare se constată că MAIA în mod arbitrar a elucidat circumstanțele, s-a limitat doar la aceia de a solicita o explicație pe marginea neasigurării prezentării bilanțului contabil fără a solicita explicații nemijlocit de la persoanele responsabile de a prezenta astfel de informații și de a verifica dacă într-adevăr, au cunoscut despre necisitatea prezentării informației, daca au fost atenționați despre consecințele neprezentării informației.
21. Deasemenea consideră că ordinul 89p MAIA din 08.02,2022 a fost emis cu încălcarea termenului prevăzut de art.209 alin.(l) CM al RM.Solicită anularea ordinului nr.89p din 08 februarie 2021 prin care s-a dispus aplicarea în privința reclamantului Popov Leonid, director al IPAPS „N. Dimo” a sancțiunii discip1inare ”mustrare”.

Poziția instanței de fond:

22. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 18 octombrie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de către Popov Leonid către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare privind anularea ordinului de sancționare, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

23. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 23 octombrie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelantul Leonid Popov, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 18 octombrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de

admitere integrală a acțiunii**.**

24. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 29 ianuarie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelantul Leonid Popov, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață. S-a acordat apelantului Leonid Popov, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei.

25. În termenul stabilit de instanța de apel reprezentantul apelantului a lichidat neajunsurile indicate în încheierea CAC din 29.01.2025, iar prin Încheierea CAC din 19 martie 2025, apelul declarat de către apelantul Leonid Popov, prin intermediul avocatului Eugeniu Mustață a fost acceptat spre examinare.

Argumentele participanților la proces:

26. În motivarea cererii de apel reprezentantul apelantului a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.
27. Totodată a adăugat că, hotărârea contestată este susceptibilă a fi anulată integral, întrucât instanța de fond a pronunțat-o cu încălcarea gravă a prevederilor art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), prin emiterea unei hotărâri insuficient motivate, care nu corespunde exigențelor dreptului la un proces echitabil, fiind în contradicție evidentă cu circumstanțele obiective ale cauzei și cu normele imperativ aplicabile. Astfel hotărârea contestată a fost emisă contrar articolului 6 §1 CEDO, prin emiterea unei hotărâri nemotivate și contrare circumstanțelor de fapt și de drept.
28. La fel, a adăugat că, instanța de fond nu a constatat în mod complet și exhaustiv circumstanțele relevante pentru soluționarea cauzei, a reținut ca fiind probate împrejurări insuficient demonstrate, iar concluziile expuse în dispozitivul hotărârii sunt vădit contradictorii și contrare probatoriului administrat și normelor de drept incidente.
29. A mai invocat că, judecata formală și superficială a cauzei reprezintă o încălcare vădită a dreptului apelantului la o justiție echitabilă, fapt incompatibil cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO), consacrată printre altele în cauza Hiro Balani vs. Spania, în care s-a subliniat că lipsa unui răspuns motivat al instanței la argumentele esențiale ale părților constituie o încălcare evidentă a art. 6 §1 CEDO.
30. A mai susținut că, instanța de fond nu s-a expus asupra motivelor invocate de subsemnatul apelant, limitându-se la a reproduce în mod sumar și formal

considerentele Ordinului contestat al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare – MAIA al RM), fără o analiză juridică proprie și fără a se pronunța motivat asupra argumentelor invocate în cererea introductivă.

31. A reiterat partea apelantă că, în pofida clauzelor contractuale invocate și a obligațiilor asumate, motivarea ordinului sugerează că Popov Leonid a fost sancționat disciplinar pentru neprezentarea raportului financiar pentru trimestrul II și IV din anul 2021, precum și pentru lipsa explicațiilor.
32. A mai specificat că, în legătură cu abaterea disciplinară menționată, referitoare la faptul că Popov Leonid nu a oferit explicații, considerăm pertinente constatările Curții Constituționale din hotărârea din 14.09.2016 (sesizarea nr. 60g/2016), care afirmă: „38. Curtea reține că, conform articolului 21 din Constituție, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția este demonstrată legal, în cadrul unui proces judiciar public, unde i se asigură toate garanțiile necesare apărări.
33. În susținerea poziției sale, Onea Valeriu a reiterat că, raționamentele expuse în cadrul ședințelor de judecată au fost interpretate greșit. În acest sens, face referire la faptul că, instanța de fond a argumentat în hotărîrea sa că medicamentul refuzat a fi administrat de către acesta, era necesar pacientului, în virtutea faptului că a fost explicat interzicerea administrării preparatului respectiv, mențiuni expres prevăzute în fișa de post a felcerului și a medicului din cadrul SAMUP. La fel a menționat că, în cadrul ședinței comisiei disciplinare desfășurate pe cazul dat, însăși mediul Andrusic Dana a recunoscut despre indicațiile făcute privind administrarea medicamentului ”Dimedrol”.
34. O altă critică de ilegalitate adusă de apelant asupra hotărârii instanței de fond este faptul că, fără a verifica veridicitatea afirmației că Popov Leonid nu a oferit explicații, subliniem că această inacțiune nu poate fi considerată abatere disciplinară, iar salariatul nu poate fi tras la răspundere disciplinară. Mai important este că, prin scrisoarea din 23.03.2022, lui Popov Leonid i s-a solicitat să prezinte explicații în termen de 5 zile, conform notei de serviciu a Secției financiar-administrative.
35. Nota de serviciu prevede atragerea la comisia de disciplină a directorului și a contabilului șef al IPAPS N.Dimo. În aceste condiții, Popov Leonid aștepta să fie convocat la comisia de disciplină pentru a oferi explicațiile necesare. Însă, din motive necunoscute, nici Popov Leonid, nici contabilul șef nu au fost chemați la comisia de disciplină. Întrucât în această perioadă au fost depuse rapoarte financiare pentru perioadele menționate, iar Popov Leonid nu a fost invitat la comisia de disciplină, el a considerat că nu mai era necesar să depună explicații.
36. A mai subliniat că, Popov Leonid nu a refuzat să ofere explicații; s-a creat o confuzie cu privire la persoana căreia trebuiau prezentate aceste explicații. Mai

mult consideră că, acțiunile MAIA privind solicitarea prin corespondență a unei explicații nu respectă cerințele legale necesare pentru aflarea adevărului și nu respectă serozitatea documentării abaterii disciplinare.

37. La fel, a menționat că în ceea ce privește a doua abatere disciplinară, anume că Popov Leonid nu a prezentat raportul financiar pentru trimestrele II și IV din 2021, menționăm că această faptă nu poate fi imputată lui. Or, Popov Leonid nu avea obligația de a prezenta rapoarte financiare, iar din prevederile contractuale nu reiese o astfel de obligație. Sau dînsul nu are studii contabile, iar din prevederile pct. 3.2. lit. m) și s) din Contract rezultă că el avea obligația de a asigura prezentarea raportului financiar.
38. În final, consideră partea apelantă că, sancțiunea disciplinară trebuie să fie justificată în motivarea ordinului, având în vedere circumstanțele de fapt invocate, iar faptele reținute trebuie să fie culpabile. Or, la caz Popov Leonid a luat toate măsurile necesare pentru a asigura expedierea raportului financiar semestrial către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.
39. A mai adăugat partea apelantă că, necesitatea prezentării rapoartelor financiare trimestriale, menționăm că această sarcină a fost atribuită șefului Secției financiar administrative a IPAPS N.Dimo, Valah Sergiu. În acest sens, informația privind necesitatea prezentării rapoartelor financiare, conform ordinului MAIA nr. 32 din 21.10.2021, a fost primită la data de 21.10.2021 și comunicată dlui Valah Sergiu pe 22.10.2021. De asemenea, informația despre necesitatea prezentării rapoartelor financiare, conform ordinului MAIA nr. 1 din 04.01.2022, a fost comunicată dlui Valah Sergiu pe 22.02.2022. 38. Dl Valah Sergiu a fost avertizat atât verbal, cât și în scris, cu privire la necesitatea prezentării rapoartelor financiare în termen. La expirarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare, s-au solicitat explicații de la dl Valah Sergiu în legătură cu motivele neprezentării sau întârzierii acestora.
40. A mai specificat că, Este important de menționat că IPAPS N.Dimo a fost incapabil să angajeze sau să suplinească funcțiile vacante, inclusiv în Secția financiar administrativă, din cauza moratoriului impus asupra posturilor vacante în sectorul bugetar, inițiat în decembrie 2019 și prelungit ulterior. Iar faptul că directorul IPAPS N.Dimo, Popov Leonid, a atras atenția dlui Valah Sergiu asupra situației, solicitându-i explicații în mai multe rânduri și aplicându-i sancțiuni, aceste măsuri nu au redus volumul de muncă și nu au motivat subalternul să lucreze mai eficient.
41. În circumstanțele date, partea apelantă susține că reclamantul/apelant nu a încălcat atribuțiile contractuale, întrucât a acționat în conformitate cu legislația aplicabilă și cu cerințele specifice ale funcției deținute, prezentând în mod diligent și în termen legal toate rapoartele financiare, fiscale și statistice către autoritățile competente.

42. Consideră că în speță măsura disciplinară aplicată este nefundamentată și disproporționată în raport cu faptele și împrejurările reale, fiind lipsită de suport probatoriu și juridic corespunzător.
43. Solicită partea apelantă, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii**.**

Poziția participanților la proces în ședința de judecată:

44. În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, reprezentantul intimatului Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, a solicitat respingerea cererii de apel formulată de către Popov Leonid și menținerea soluției instanței de fond adoptate pe marginea cauzei date.
45. Apelantul Popov Leonid și reprezentantul acestuia, avocatul Mustață Eugeniu, precum și intervenientul accesoriu Vlah Sergiu, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat deși au fost legal citați. În asemenea circumstanțe, Colegiul a dispus examinarea apelului în lipsa acestora.

Termenul de declarare a apelului:

46. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
47. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 18 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 23 octombrie 2024, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

48. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărîrea primei instanțe.
49. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
50. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
51. Din textul art.240 alin.(1) CPC se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea

acțiunii.

52. În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.alin. (1), (2) și (5) CPC, (1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
53. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
54. Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanței de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
55. Totodată, Colegiul civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
56. Așadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.
57. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
58. În conformitate cu prevederile art.354 Codul muncii, se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea și suspendarea contractului individual de muncă; c) încetarea și nulitatea, parțială

sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una din părțile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului; f) anularea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(l); h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

59. Conform art.355 alin.alin.(1)-(5) Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată: a) în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său; b) în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Circumstanțele de fapt ale cauzei în coraborare cu cadrul legal pertinent:

60. În rezultatul probatoriului administrat de către instanța de apel, s-a stabilit cu certitudine că, prin ordinul nr. 224p din 28.02.2020 a fost numit în funcția de director al Institutului de Pegologie, Agrochimie și Protecția Solului „Nicolae Dimo” din data d e 03.03.2020 pînă la 03.03.2024. Contractul d e angajare nr.2 a fost semnat între fondator și IPSPS ”N.Dimo” la data de 03.03.2020.
61. În temeiul Contractului nr.2 din 03.03.2020 pct.3.2. litera m) și litera s) „Directorul are atribuția să asigure prezentarea în mod stabilit, a rapoartelor financiare, a dărilor de seamă fiscale, statistice și a altor rapoarte organelor de stat si să execute ordinele, sarcinile si indicațiile scrise ale Fondatorului si alte atribuții care țin de organizarea și asigurarea activității IP, prevăzute de legislație”.
62. La fel, Colegiul a stabilit că prin ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare MAIA) nr.89p din data de 08.02.2022 a fost sancționat disciplinar cu mustrare, cu care nu este de acord din următoarele considerente.
63. Conform art.201 Codul muncii, disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității.
64. Conform art.202 Codul muncii, disciplina de muncă se asigură în unitate prin crearea de către angajator a condițiilor economice, sociale, juridice și organizatorice necesare prestării unei munci de înaltă productivitate, prin formarea unei atitudini conștiente față de muncă, prin aplicarea de stimulări și recompense pentru munca conștiincioasă, precum și de sancțiuni în caz de comitere a unor abateri disciplinare.
65. Conform art.9 alin.(2) lit.lit.a), c), d) și d^2) Codul muncii, salariatul este obligat să- și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul

individual de muncă; să respecte cerințele regulamentului intern al unității; să respecte disciplina muncii; să respecte dreptul la demnitate în muncă al celorlalți salariați.

66. În temeiul Contractului nr.2 din 03.03.2020 pct.3.2. litera m) și litera s) „Directorul are atribuția să asigure prezentarea în mod stabilit, a rapoartelor financiare, a dărilor de seamă fiscale, statistice și a altor rapoarte organelor de stat si să execute ordinele, sarcinile si indicațiile scrise ale Fondatorului si alte atribuții care țin de organizarea și asigurarea activității IP, prevăzute de legislație".
67. Prin prisma cadrului legal enunțat și a circumstanțelor de fapt constatate de către instanța de judecată, Colegiul civil a stabilit ferm că, întru executarea scrisorii primite de la Ministerul Finanțelor s-a adoptat Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr.32 din 21 octombrie 2021 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pentru 9 luni ale anului 2021", în care a fost stabilit termenul de prezentare a rapoartelor financiare pentru trimestrul IV a anului 2021, conform Anexei până la data de 01 noiembrie 2021. Ordinul Ministerului a fost adus la cunoștință reclamantului prin intermediul poștei electronice la data de 21.10.2021.
68. Mai mult, caz se reține că, la data de 23 noiembrie 2021, prin scrisoarea nr. 12-07/3835, Ministerul a solicitat dlui Popov Leonid, prezentarea de urgență a bilanțului contabil.
69. Astfel, din materialele cauzei instanța de apel a constatat că, 17 ianuarie 2022, reclamantul/apelant Popov Leonid, prin nota explicativă nr. 01/5- 05 a motivat neîncadrarea în termen de prezentare a bilanțului contabil prin lipsa personalului și volumului mare de documente primare în a doua jumătate a anului 2021.
70. În aceiași ordine de idei, se reține că, apelantul a recunoscut prin poziția sa expusă în explicațiile către angajator, precum și prin explicațiile oferite în instanța de judecată că nu s-a încadrat în termen de prezentare a bilanțului contabil prin lipsa personalului și volumului mare de documente primare în a doua jumătate a anului 2021.
71. La capitolul enunțat, Colegiul civil reține că prima instanță corect a respins argumentele reclamantului/apelant prin care și-a justificat neîncadrarea în termen de prezentare a bilanțului contabil prin lipsa personalului și volumului mare de documente primare în a doua jumătate a anului 2021, or, reieșind din funcția deținută de reclamant, obligațiunile sale de serviciu, inclusiv și de a angaja cadre, de primul termen pentru care s-a solicitat informația, al doilea termen, cînd încă nu era instituit moratoriul personalului din sectorul bugetar, cît și faptul că reclamantul nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă care ar demonstra faptul că pînă și în perioada derulării moratoriului a întreprins

careva măsuri de angajare a cadrelor necesare, de faptul că în toată luna decembrie 2021 și jumătate din luna ianuarie 2022 nu i-a cerut subalternului nici un fel d e explicații pe marginea prezentării bilanțului solicitat, acțiuni/inacțiuni din care rezultă cu certitudine că ultimul nu și-a exercitat întocmai obligațiunile contractuale deținute.

72. În concluzie, rezultă că, directorul al Instituției Publice „Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo" adică apelantul/reclamant Popov Leonid are obligația de a asigura prezentarea în modul stabilit, a rapoartelor financiare, a dărilor de seamă fiscale, statistice și a altor rapoarte a organelor de stat și să execute ordinile, sarcinile și indicațiile scrise ale Fondatorului și alte atribuții care țin de organizarea și asigurarea activității Institutului, prevăzute de legislație, condiții prevăzute expres în pct. 3.2. litera m) și litera s) din Contractul nr. 2 din 03 martie 2020, încheiat între Minister și Directorul Instituției Publice „Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecția Solului „Nicolae Dimo" .
73. Pe cale de consecință, apelantul Popov Leonid este responsabil pentru asigurarea prezentării în modul stabilit, a rapoartelor financiare, a dărilor de seamă fiscale, statistice și a altor rapoarte a organelor de stat și să execute ordinile, sarcinile și indicațiile scrise ale Fondatorului și alte atribuții care țin de organizarea și asigurarea activității Institutului, prevăzute de legislație.
74. Conform art.206 alin.(1) lit.c) și alin.(5) Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat mustrarea aspră. La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.
75. Conform art.207 alin. alin.(1), (2) Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv. Salariaților care poartă răspundere disciplinară conform statutelor sau regulamentelor disciplinare și altor acte normative li se pot aplica sancțiuni disciplinare și de organele ierarhic superioare celor indicate la alin.(1).
76. Conform art.208 Codul muncii, pînă la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

77. Cu referire la cadrul legal, Colegiul, nu a constatat ilegalități la procedura de examinare a anchetei de serviciu precum și a ordinului emis de angajator privind aplicarea sancțiunii disciplinare în privința lui Popov Leonid. Aici, alegația apelantului precum că nu i s-a cerut careva explicații pe marginea cazului dat este nefondată, or, la actele cauzei este anexată explicația lui Popov Leonid din 17.01.2022 (f.d.18).
78. Prin urmare, Colegiul concluzionează că disciplina muncii vizează obligativitatea de a respecta reguli de obligațiuni/conduită prestabilite de către legiuitor, de angajator și de reprezentanții salariaților, în special. Deși, Codul muncii nu conține o enumerare expresă a abaterilor disciplinare, acestea rezultă din nerespectarea prescripțiilor legale de către salariat, în speță încălcarea obligațiilor asumate de directorul Instituției Publice „Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo.” prevăzute de Regulamentul Intern al Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a R. Moldova, în contractul de individual de muncă.
79. Totodată, legiuitorul a statuat că angajatorul este în drept să aplice orice sancțiune disciplinară enunțată în art.206 Codul muncii, or modul de enumerare a acestora nu indică și consecutivitatea aplicării lor. Condiția impusă de legiuitor este ca la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.
80. Cu referire la speță, Colegiul civil apreciază sancțiunea aplicată de intimat ca fiind una corectă și rezonabilă în coraport cu circumstanțele de fapt constatate. Or, ținînd cont de funcția pe care o deține apelantul, atribuțiile și obligațiile asumate în calitate de director al unei Instituțieii Publice, ordinul de sancționare emis de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a R Moldova este legal și întemeiat.
81. Astfel, ținînd cont de faptul că prima instanță a oferit un răspuns cert asupra tuturor argumentelor pertinente invocate de apelant și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea primei instanțe.
82. În acest sens, Colegiul reține că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (Roșca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).
83. Inserat în preambulul Convenției Europene și Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atît un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34,

f.d.30), cât și parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

84. Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi.
85. În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Leonid Popov, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață**.**

Se menține hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 18 octombrie 2024.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin